

Heltai Gáspár.
 Evangeliumok és Epistolák.
 Kolozsvár
 (1570 - 1575 körül)

Heltai Gáspár.
 Isteni beszédek és
 könyörgések.
 Kolozsvár (1570 - 1575)

Egyetlen példány. - Emleki Sám.
 az Jordan, M. k. k. 14. t.

mekben. En is m
 tú nektec : Szerzzetec
 nektec barátokat az álnak
 ságnac Mammonából, H-
 ogy mikor meg fogyatko-
 zandotoc, be fogadgya-
 nac tütéket az öröcké va-
 lo haylékokban.

X. VASARNAP

Epist: 1. Cor. 12.

A Lelki ayándokokról ke-
 dig, nem ackarom At-
 tyámfiái, hogy ertelem nél-
 kül legyetec. TVdgyároc
 Ls hogy

egy Pogánoc valátoc, és a
 Bálványokat követuén azoc
 vtán viseltettoc vala. An-
 nac okaért meg jelentem tū-
 nęktec, hogy senki, az IS-
 tennec Lelke által fóluán,
 nem mondgya átkozotnac a
 Iesust. Es hogy senki nem
 mondhattya Wrnac a Iesust,
 hanem czac a ſent Lélec ál-
 tal. Kőlembſég vagyon ke-
 dig az Lelki ayándékoc kő-
 zet: de vgyan azon a Lélec.
 Kőlembſég is vagyon a ſol-
 galatoc kőzet: de vgyan a-
 zon az Wr. Kőlembſégekis
 vannac az czelekedő erők kő-
 zet: de vgyan azon az IS-
 ten, ki azokat czelekődi m-
 indenekben. Mindenecc ke-
 dig adatic a Léleknecc czele-

egyed. am. n. k. f. kedő
 f. o. l. l. m. k. s. v. t.
 f. b. e. n. n. k. o. l. l. m. k. s. v. t.
 a. r. a. p. l. o. m. a. l. l. o. t.

kedő ereye építésre
 némelynec adaratic vgy
 azon Léleknek általa bölcs
 ségnec beszéde, vgyan azon
 Lélec által. Némellynec ke-
 dig hit adatic, vgyan azon
 Lélec által. Némellynec gyo-
 gyításnac ayándéki, vgyan
 azon Léleknek általa. Ne-
 mellynec kedig czoda tété-
 lekre valo hatalmoc. Nemel-
 lynec iőuendő mondásnac a-
 yándoka. Némellynec à Lel-
 keknek válastrálsa. Nemelly-
 nec külömb külömb nyeluek
 nec meg tudásna. Némelly-
 nec kediglen nyelueknec ma-
 gyarázattya. De mind ezeket
 ferzi vgyan amaz egy Lélec
 ki ezeket kiuáltképpē el oſt-
 tya, mindēnec mint ő akarya.

L 6 Euan

HAR: VTAN X.
EVANGELIVM

Luc. 19.

ES hogy o-
da közel-
gete, látván
à Vároft sira
rayta, mond

uán: Oh ha te tudnád, a-
uagy czac è te napodon,
mellyec à te beköfségedre
vannac: De most el van-
nac reytetuén à te bömeid
előt. Mert el iö te reyád
az vödö, mikoron az te el-
lenségid palánkot csinál-
nac

nac környűled, és à te fia-
 id környűl, kic te benned
 vanna, és meg bálana
 régedet, és meg borongat-
 na régedet minden felől,
 és egyenessé tébne à föld
 binéhöz, és nem hadna
 te benned egy kővet à má-
 fic kőuen, Anna okaért,
 hogy meg nem ismerted à
 te meg látogatáfodna i-
 deyét. És be mène à T-
 emplomba, kezdé ki vzei
 azokat, kic abban aról-
 na és vébne vala, mond-
 uán nekic: Meg vagyon

írta: Azen házam imat-
 ságnac háza, Tú kedig aſt
 Toluáyoknac barlangyá-
 ua töttétec. És mindennap
 tanit vala à Templomba.
 A Papi teyedelmec kedig,
 és az írás tudóc, és à köz-
 ségnec elei vgyeköz nec vala
 azon, hogy el veſtenéc.
 És nem tudgyác vala meg-
 gyenéc: Mert mind az e-
 géſ nép ő tölle fűg vala,
 halgatuán őtet.

XI. VASARNAP!

Epist: 1. Cor. 15.

Ime

IMé tudástokra adom, **At-**
 tyámfiai az Euangeliomot,
 mellyet tüngetec predicállot-
 tam, mellyet vettétec is, és
 mellyben állotok is, Melly ál-
 tal v̄duőzültec is, ha efetek-
 ben tarttyátoc minemű be-
 séddel predicállottam legyen
 tüngetec : Hanem ha heyába
 hittétec legyen. Mert est at-
 tam előtőkben előfer, mel-
 lyet en is vettem vala, Tud-
 ni illic, Hogy à Christus m-
 eg hólt legyen à mi bűneink-
 ért, az írásoc szerént, és h-
 ogy el remettetet, és hogy
 fel támadot harmad napon az
 írásoc szerént. Es hogy atta
 magát látni Cephásnac, an-
 nac vtánna tizenkettőnec :
 Es hogy annac vtánna ötet
 lát

lattac egyfers mind tob ott
 faz attyafunál, kie kozzul
 fokban elnec meg mostan is,
 Nemellyec kedig el is nyu-
 gottanac. Az vtan látta o-
 tet lacab, Annac vtanna m-
 ind az Apostoloc. Leg vtól-
 for kediglen ennekem is atta
 magát látni mint egy vdt-
 len búlettetnec. Mert en leg
 kiseb vagyoc az Apostoloc
 kozet, ki méltó nem vagyoc,
 hogy Apostolnac hiuattas-
 sam, miért hogy háborgat-
 tam az Istenec gyűlekőze-
 tit. De Istenec io kedue ál-
 tal vagyoc, à mi vagyoc: Es
 az ő kegyelmességénecc ayán-
 déka, ki ennekem adator,
 heyába valo nem vólt, Ha-
 nem tob munkát töttem mint

*ezoc
 istat, et in re me
 de vno p[ro]p[ri]o
 et alij. Et in re*

VASARNAP.

nem akarya vala czac fő-
meit is Mennybe fel emel-
ni: Hanem veri vala mel-
lyét, mőduán: Isten, légy
kegyelmes en hozzám bü-
neshöz. Mondom tőnek-
tec, ez haza méne házaba
igazb léuén ám annál:
Mert valaki magát fel ma-
gastallya, meg aláztatic.
És valaki magát meg aláz-
za, fel magastaltatic.

XII. VASARNAP,

Epist: 2. Cor. 3.

IL

I Llyen boldalmunc va-
 gyon kediglen az Istenbe
 à Christus által, Nem hogy
 alkotmasoc legyűnc mi ma-
 gunktól, de ha valamire al-
 kolmasoc vagyunc, ez az
 Istentől vagyon, ki est mű-
 uelte is, hogy alkotmatos
 fogai lennénc az Wy Te-
 stamentomnac, Nem à bő-
 tőnc, hanem à Léleknc.
 Mert à bötű meg őll, A Lé-
 lec kedig eleuenit, Hogy ha
 dűczőséges vólt à Halálnac
 fogallattya, melly kőueken
 vala meg íruán, el annyira,
 hogy az Izrael fiaí nem néz-
 hetnec vala Mofesnec ortza-
 yára, az ő bunénec dűczősé-
 ges voltáért, melly el mulan-
 do vala: Miért nem lenne

in

Handwritten notes in a cursive script, likely a later addition or correction to the printed text.

fólvala. És meg hadgyà
 nekic, hogy valakinec ne
 mondanác. De mentől in-
 káb ő meg tilttya vala ő-
 ket, annyival inkább hir-
 detic vala, és felötte igen
 ámelkodnac vala mond-
 uán: Mindeneket iól töt:
 A Süketöket hallouà tötte,
 és à Némákat fólóua.

XIII. VASARNAP,
 Epist: Gal. 3.

A Vtyámfiak, Emberi mód
 ferént fólóc, Az em-
 ber

bernec Testamentomát, mellyet meg erősítettéc, senki meg nem bonttya, hozzá sem tében valamit, noha czac ember tötte az Testamento-
 mot. Abrahānac kedig meg attác az ígireteket, és az ő maguánac. Nem ašt mondgya, az ő maguainac mint ha sokakról fólná, Henem mint egyről, és à te magodban, ki à Christus. Est mondom kediglen, hogy à köttést mellyet az Isten annac elötte meg erősitet à Christusra nézuén, à Törvény, melly négy száz és harmincz estendöuel annac vtanna kezdetéc, eröt lenné nem tébi, hogy semmié tenné az ígiretet. Mert ha à Törvényből vagyon az örök

örökség, immáron ninczen az ígíretből. Az Isten kedig ayándokon adta Abrahámnac az örökséget az ígíret által. Mire valo tehát à Törvény? A vétkőkért adatot hozzà, méglen el iõne áma mag, à kíneclõt vala az ígíret, Melly törvény el rendeltettet az Angyaloknac általa, à közbe iárónac keze által. A közbe iáro kediglen nem egyyé : de az Isten egy. A törvény ezokaért az Isten nec ígíretinec ellene adattotté? Táuúl legyen. Mert ha ollyan törvény adatot volna, melly életet adhatnà, bizony à törvényből volna à meg igazulás. De az írás mindeneket à bűn alá

M

rec

HAR: VTAN XIII.
rekefűtet, hogy à Iesus Chri-
stusban való hírnec általa az
ígéret adatnéc à híveknek.

EVANGELIVM

LUC. 10.

ES à Ta-
nituány-
okra fordul
ván, külön

Maria, Iesus monda: Bo-
dogoc à bömec, mellyec az-
zokat láttýác, mellyeket tú
láttoc. Mert mondom tú-
négtec, hogy soc Prophe-
tác.

tác , és Királyoc akartác
látni azokat, mellyeket tú
láttoç, és nem lattác : És
hallani, mellyeket tú hal-
lotoc, és nem hallottác.
És imè, egy Tõruénytudo
fel kele, késértuén õtet, est
monduán : Mit czelekõd-
gyem, hogy az õrõc életet
birhassam ? Ó kedig mõ-
da neki : A Tõruényben
mi vagyon meg írva ?
Mint oluasod ? Az felele
és monda : Szeressed az te
Wradat Istenedet, tellyes
bűnedből, és tellyes lelked-
M 2 ből,

ből, és tellyes erődből, és tellyes elmédből, és felebarátodat mint tennen magadat. És monda neki: Igazán felelél: Aht műveld és élő. Az kedig ackaruán magát igazítani, monda Iesusnac: És kiczoda az en felebaratom? Feleluén kedig Iesus mnoda. Egy némínémű ember alá megyen vala Ierusalemből Ierichoba, és à Toluayocköziben eséc, kic meg is fosztác ötet ruhayatól, meg sebesítéc, és hóltába hagyuan

uán el menének. Történet
 berént kedig egy Pap ioue
 alá azon vton, és azt lát-
 uán, el muléc mellöle. A-
 zonképpen egy Leuita is,
 midön a helyre iutot vol-
 na, hozzá menuén és lát-
 uán ötet, el muléc mellöle.
 Egy Samaritanus kedig,
 azon vton menuén hozzá
 méne, és azt meg latuán,
 könyörüle rayta, És hoz-
 zà iaruluan be köté az ő
 sebeit, Olyt és Bort tölt-
 uén belé. És mikoron azt
 az ő Barmara tötte volna,

viué à Salláfra, és gond-
 gyát viselé. És másod nap
 vtra indúluán, két Denárt
 von elé, és adà à Gazdá-
 nac, monduán neki: Vis-
 feld gondgyát: És vala-
 mit è felöt reyà költesz, en
 mikor visssa terec meg a-
 dom teneked. Kiczoda
 láttatic azokaért teneked è
 három közzül hogy fele-
 baráttya vólt annac à ki à
 Toluayoc köziben esset
 volt? És az monda: A ki
 irgalmasságot czeleködet
 velle. Monda ezokaért Je-
 sus

Íus ő neki: Mennyei, és
te is azonképpen czelekőd
gyél.

XIII. V A S A R N A P.

Epist: Gal. 5.

Est mondom kedíglén, Lé-
lec berént iáryatoc, és az
Testnec gonosť keuanfágit
nem czelekődítec. Mert à
Test à Lélec ellen kéuán, à
Lélec kedíg à Test ellen.
Ezec kedíg egymáfsal ellen-
kődne: hogy nem azzokat
műuellyétec, valamellyec tũ-
nektec tettzenec. Hogy ha
M 4 à Lé

HAR: VTAN XIII.

à Lélec vezéről tüteket, Nē
 vadtoç à Tôruénneç alatta.
 Nyíluán vadnac kedíglén à
 Teftneç czelekõdetí, mellyec
 ezec: Házaság törés, Pa-
 ráznaság, Fertelmesség, Fay-
 talanság, Báluány imadás,
 Bűves bayolás, Harag tar-
 tás, Versengés, Irigykõdé-
 sec, Haragoc, Patuaroc
 Vissza vonásoc, Part vtel-
 sec, Gyűlölségoc, Gyilkos-
 ságoc, Réfegségoc, Tob-
 zodásoc, és ezekhez hasõ-
 latosoc, mellyec felõl est
 mondom tünekteç, mikép-
 pen annac elõtte is meg mon-
 dottam, hogy à kic ezeket
 czelekõdic, az Istenneç or-
 sagánac örõckesi nem léfnec.
 De à Lélekneç gyümölcszi
 ezec

VASARNAP.

ezec: Szeretet, öröm, beköf-
ség, engedelmeség, könyö-
rülettség, iofág, hiwfég,
feligyfég, mértéklettség.
A kic illyeténec, azoc ellen
ninczen à Törvény, Mert
valakic Christussé, azoc m-
eg feftic testeket, annac in-
dulatiual és gonof keuanfá-
giual egyetembe,

EVANGELIVM

Luc. 17.

ES lön mi-
kor Jeru-
salembe mé-
ne, megyen

M s. vala

Vala Samaria és Galilea ál-
 tal. És mikor be menne e-
 gy faluba, eleibe iouéne-
 tiz Poklos férfiac, kie tá-
 uul meg állánac. És fel e-
 meléc bauokat, monduán:
 Iesus, Mesterúnc, könyö-
 rully mi raytunc. Kiket mi
 koron látot volna, monda
 nekic: Mennyetec el, ie-
 lenczétec meg magatokat
 à Papoknac. És lön, hogy
 à menésben meg tisztulá-
 nac. Egy kedig azoc köz-
 zül látván hogy meg tisz-
 tult volna, meg tere, dü-
 czó

ezőituén az Istent nagy
bóval. És ortzayára bo-
rula lábaihoz, hálákat ad
ván önéki, és ez Samariá-
béli vala. Feleluén kedig
Iesus monda: Nemde ti-
zen tibullánacké megh?
Hol vannac kedig amà ki-
lentzen? Nem találtatéc,
à ki meg tért volna, hogy
dűczőitené az Istent, Ha-
nem czac ez idegen? És
monda neki: Kellyfel,
mennyel, à te hited
meg gyógyitot
tégedet.

VA

XV. VASARNAP

Epist: Gal. 6.

HA à Lélec által élűnc, é-
 letűnket is à Lélec ferént
 visseľlyűc. Hitságos dűcző-
 ségnec ne legyűnc keuánoi
 hogy eggyűnc à másinkat in-
 gerleneye, auagy eggyűnc à
 másinkra irigykűdneyc. At-
 tyámfiái, Még ha foglalatos
 leűnd is valamelly ember va-
 lami vétekben, Tű, kie Lel-
 kűec vattoc, fel épitzétec
 az olyan embert sűligység-
 nec lelkűel, meg gondol-
 uán temagadot, hogy te is
 kűsérteibe ne esél. Egymás-
 nac terhét visseľlyétec, ec ec-
 keppen tellyesűtczétec az
 Chri

Christusnac törvényét. Mert ha valaki láttatic ömagának valamínecc lenni, hollot semmi ne legyen, aſt az önnen vélekődéſſe meg czallya. Minden kedig meg próballya az ő munkayát, és ackoron czac ömagában dűczökedic, és nem másbon. Mert ki ki mind az önnen terhét viſſelendő. A ki kedig tanittatic az Iſtennec igeyéuel, az minden marhayából tegyen réſt annac à ki őtet tanittya. Ne tevéllegyetic: Az Iſten nem hadgya magát meg czúffolni. Mert valamit vettend az ember, vgyan azont arattya meg. Mert valaki az ő Testénec vettend, veſedelmet arat à Testből. A ki à Lélek

leknecc vettend, à Lélekből
 arat örök életet. A ezelekő-
 derben kedig meg ne restel-
 lyűnc. Mert midőn annac í-
 deye léfens, fáratfágnélkül a-
 ratunc. Annac okaért még-
 len vďőnc vagyon minden
 emberrel iól ezelekedgyéc,
 ielesben kedig azockal, kic
 à fent gyűlekőzetben egy
 hitűec mi velűnc.

EVANGELIVM

Matth. 6.

Senki nem szolgálhat két
 Wrat. Mert auagy eg-
 gyi

gyiket gyű-
löli, és à má-
sikat szereti:
Auagy eg-
gyikhez ra-

Maria gazkodic, és à másikat m-
eg vrtallya. Nem fogál-
hattoc Istenec és à Mam-
monnac. Azokaért mon-
dom tünęktec: Ne legye-
tec fogalmatosoc à tú-
életettekről, mit egyetec,
és mit igyatoc. Se testetek-
ről, műuel ruházatsátoc.
Nem de nagyobé az élet
az eledeelnél? és à test à ru-
há

házatnál. Tekintzétec meg az eghi Madarakat: Mert sem vetnec, sem aratnac, Czúrbe sem gyútnec: de azért à tú Menyei Attyátoc el élieti őket Nemde sockal iobbac vattocké tú azzoknál? Kiczo-da kedig közzülletec, ki Forgalmatoson gondolkoduán magassagát egy Sengel meg öregbithetné. És mire vattoc Forgalmatosoc à ruházatról? Iól meg tanólyátoc miképpen neuekődne à Mezői virá

virágoc: Nem munkál-
kodnac, sem fonnac, ma-
ga mondom tûnektec, h-
ogy még Salomon sem v-
olt minden 6 dűcz6ségebe
igyen meg ruházatua,
mint ennec egyyc. Ha ke-
dig az Isten à Mez6i fűuct
melly ha ma vagyon, hól-
nap à kementzébe vette-
tic, eckęppen ruházza.
Nem de inkább miuelié est
tű veletec? 6 kűsdet hűt-
tűec. Ezokaért Ne legyetec
borgalmatosoc, est mond-
uán: Mit estűnc, auagy,
Mit

Mit íbunc, auagy, műuel
 ruházzuc magunkat? M-
 ert mind ezekről à Pogá-
 noc ſorgalmatoskodnac,
 Mert à tú Mennyei Attyá-
 toc tudgya, hogy mind e-
 zec nélkül ſükölköttec. De
 keresétec előſer az Iſtennec
 orſagát, és annac igazſa-
 gát, és mind ezec meg a-
 datatnac tűnektec. Ne le-
 gyetec azokaért ſorgalma-
 toſſoc à hólnapi napról:
 Mert à hólnapi nap gon-
 lot viſſel az ő dolgairól.
 Elég à napnac az ő tu-
 lay

laydon nyauallyáya.

XVI. VASARNAP

Epist: Ephes: 3.

A Nnac okaért kerlec, meg
ne lánkodgyatoc az en
nyomorúságimért, mellye-
ket tū éröttetec fenuedec,
melly à tū dűczőségtec. Ez
dolognac okaért meg haytō
az en tēre met à mí Wrunc
Christusnac Attyánac, kitől
mind az egész rekonságnac
szerezetí vagyon, mind Men-
ekben, smind földén. H-
gy adgyon tūnektec erőt az
kazdag dűczőlége ferént,
hogy

HAR: VTAN XVI.

hogy erőssen meg erősüllye-
 tec à belső ember ferént, az
 ő Lelkénecc általa, Hogy à
 Christus lakyc hűtnecc általa
 à rú sűuetekben: Hogy à
 Bereteben gyökereketuén és
 fondaltattatuán meg foghaf-
 sátocc mind à több fenteckel
 egyetembe. Az Istennecc io
 voltánac félelségét, hofsu-
 fágát, mellységét és magaf-
 ságát: Es hogy meg ismer-
 nessétecc à Christufnac mi h-
 ozzánac valo ferelmét, kinecc
 nagy voltaért senki végére
 nem mehet: Hogy be tel-
 lyessedgyécc, mind az!
 nec amaz ő minden te.
 voltaig. Annac kediglen,
 ki mind azoknac felötte, az
 mellyeket kerünc, és elme-
 ink

VASARNAP.

14

inkbe foghattunc az ő ereye
ferént, melly mi bennünc
czelekőfic, véghetetlen bőű
séggel mindeneket be tellye-
sithet. Mondom annac le-
gyen à fent gyűlekőzetben
dűczőség, à Iesus Christus-
nac általa, minden vđőben,
és őrückön őrücké: Amen.

EVANGELIVM

Luc. 7.

Iesus

ES lön az
vtán, me-
gyen vala
az Naim ne
uő

uő Várasba, És menne
 vala ő velle ſoc Tanituá-
 nyoc, és nagy nép. Midőn
 kedig à Várasnac kapuyá-
 hozközégetne, Imé egy
 Halottat viſnec vala ki,
 az ő Annyánac eggyetlen
 egy fia, és ez őzuegy vala,
 És Városbeli nép ſoc vala
 nyelle. Kit mikor az Wr
 látot vólna, könyörüle
 rayta, és monda neki: Ne
 ſiry. És oda iarúluán illeté
 à ſellyét. A kic kedig viſic
 vala, meg állánac. És mō-
 da: Iffiu, Mondom tenē-
 ked

ked, kelyfel. És fel v̄le à ha
 lot és kezdé b̄olni. És adà
 ötet az ő Annyánac. Min
 nyáiyán kedig meg felem
 léne, és dűczõitic vala az
 Istent, monduán: Nagy
 Propheta tamadot mi kőb̄
 tunc, és az Isten meg.lá-
 togatta az ő népét. És ez
 à hír ki b̄armazéc mind az
 egész Sidofágba ő felõlle, és
 mind à b̄omféd hattárok-
 ba.

XVII. V A S A R N Á P,
 Epist: Ephes. 4.

At

*Omnis laus in
 me*

A Ttyámfiái, Kérlec tute-
 ket, én ki fogolly vagyoc
 az Wrban, hogy iáryatoc,
 mint méltó à hiuatalhoz, m-
 ellyel hiuattatoc, Minden a-
 lázatofsággal és filigységgel,
 czendez elméuel, egyyitec à
 mástokat el túruén à beretet-
 nec általa. Sorgalmattofság-
 gal arra vgyőkezzétec, hogy
 à Lelki egyyefséget meg tart
 czátoc, à bekőtség nec kőtele
 által. Egy à Test, és egy à
 Lélec, mikęppen el is hiuat-
 tatátoc à tú hiuatalóknac egy
 reménfégere. Egy az Wr,
 egy à hit, egy à Keresítéség,
 egy az Isten és mindenek nec
 Attya, ki mindēek nec felőtte
 vagyō, és mideneken vagyō,
 és ti bennetec mindentekben.
 Euan

VÁSARNAP.
EVANGELIUM

LUC. 14.

Jesus

ES lőn mi-
koron ő
iőt volna à
Phariseus-
oknac né-
minémű feyedelménec ha-
zába Sombaton, hogy
ennéc, ők lefeskődnece vala
vtanna. És imè egy Viz-
korságos vala elötte. Ac-
koron feleluén Iesus, bólla
à Törvény tudóknac, és à
Phariseusoknac, monduán

N

Sz

Szabadé Szombaton gyogyítani? Ők kedig veség halgatánac. Ackoron ő hozzáya nyúluán, meg gyogyitá aſt, és el boczáta. És feleluén nekic monda: Kiczoda tú közzüllec, olly emberkőnec ha Számárra, auagy Őkre à kútban essic, nemde mingyaraſt kiuonſaé aſt Szombaton napon? És ezekre nem felelhetnec vala neki ő ellene. Monda kedig egy példa beſeder à vendégeknek, eſebe veuén, miképpen à főhel

helyeket válaſtának, mód-
 uán önékiec: Mikoron hi-
 uattatol valakitól à Men-
 nyekezôben, ne v̄lly à fő
 helyre, hogy valamikép-
 pen tífreféségesb te nálad-
 nál hiuattatot ne legyen
 attól, És el iôuén az, à ki
 tégedet és aſt hitta, mond-
 gyá tenéked, Adgy helyt
 en nec, és ackoron kezdgy
 ſeméremmel az vtólſo hel-
 lyre v̄lni, hogy mikor hi-
 uattatol, mennyel az vtól-
 ſo helyre, hogy mikor el
 iôuend az, à ki tégedet hi

HAR: VTAN XVII.

ut, mondgya teneked: Barátom, így fellyeb. Ackoron tíf. eséged lében teneked azoc előt, kic veled egyetembe az aštálnál vñec. Mert minden, à ki magát fel magasztallya, meg aláztatic: és ki magát alázza, fel magasztaltatic.

XVIII. VASARNAP,

Epist: 1. Cor. 1.

HAlákat adoc az en Istennem nec mindenkoron tíf érettetec az Istennec ayándéká

21

VASARNAP.

káról, melly tünęktec adat-
tatot, à Christus Iesusban :
Müvel hogy mindenekben
meg kazdagitattatoc ő ben-
ne, minden beşédben, és
minden ęrtelemben : Mikeęp
pen à Christusnac bizonság-
tétele is meg erősitettet tú
bennetec, vgy annyira, ho-
gy semmi ayándokba meg
ne fogyatkozzatoc, váruán
à mi Wrunc Iesus Christusnac
meg ielenését, ki meg is e-
rősit tůteket mind végiglen,
hogy meg fegyhetetlenec
legyetec, à mi Wrunc Iesus
Christusnac napyán.

EVANGELIVM

Matth. 22.

Iesus

N 3

Mi

Mikor ke-
dig à P-
hariseusoc
hallottác v-
ólna hogy à

Saduceusoknak be dűg-
ta volna Bayokat, õbue g-
yűléne, És egy Tõruény
tudo doctor õ közzűllec
kérde õtet, kéfertuén és
monduán : Mester : Mel-
lyic à leg nagyobbic pa-
ranczolat à Tõruényben ?
Iesus kedig monda õnèki
Szeressed à te Wradat Iste-
nedet tellyes fűueddel, tel-
lyes

lyes Lelkessel, és tellyes elmédde/ Ez az első és legnaggyobic paranczolat. A másik kedig hasonlatos ehöz. Szeressed felebarátodat azonképpen mint tenen magadat. Ez két paranczolatban mind az egész Törvény, és à Prophetác függenec. Mikor kedig à Phariseusoc együtt volnánac, kérde Iesus őket és monda: Mit véltéc tû à Christus felől? Ki Fia? Mondánac nekic: Dauidé. Monda nekic: Mi-

képpen hiya tehát Dávid
 Lélekben őtet Wránac ?
 monduán: Monda az W
 az en Wramnac, Vly az
 en Iobbom felől, méglen
 vettem à te ellenségedet Sá-
 mollyól à te lábaid alá. Ha
 ezokaért Dávid őtet Wrá-
 nac hiya, Mikképpen ő Fia?
 És senki semmit nem felel-
 hete őneki, Sem mére az
 naptól fogva őtet többé
 kérdeni.

XIX. VASARNAP

Epist: Ephes. 4.

Ac

az írástudóc között mód-
 nac vala őmagokba: Ez
 Istent káromlya. És mikor
 Iesus látta volna az ő gon-
 dolattyokat, monda: Mi-
 re gondoltoc gonost à tú
 bűnetőkbe? Mert mellyi-
 ket könnyeb mondani?
 Meg boczátatnac teneked
 à te bűneid? auagy mon-
 dani, Kellyfel, és iary? De
 hogy tudgyátoc, hogy az
 ember nec fiának hatalma
 legyen è földön à bűnec
 meg boczatasára. Acko-
 ron monda à Gutta vītōt

N 6

ncc:

HAR: VTAN XX.

nec: Kellyfel, Vedfel à t
ágyadat, és meny háza.
És fel kelvén haza méne.
A nép kedig, mikor látra
vólna, el czodálkozéc, és
dúczóiti vala az Istent, ki
ilyen hatalmat adot vól-
na az embereknek.

XX. VASARNAP.

Epist: 1. Ephes. 5.

MEg lálsátoc, hogy for-
galmatosággal íáryatoc,
Nem mint estelenec, hanem
mint bölczec. Arron is meg
ve

hinác à hiuatalosokat à
 Mennyegezõre. És nem a-
 karánac el iõni. Esmetlen
 el küldé más szolgait, m-
 onduán : Mongyátoc meg
 à hiuatalosoknak : Imè
 az en ebédemet meg kési-
 rõttem, az en Tulkaim és
 hizlati állatim meg vá-
 gattatoc, és mindenec ké-
 szec, Iertec el à Mennye-
 gezõre. De õk est el halgat-
 uán el menénec, Némelly
 az õ szánto földére, Né-
 melly kedig az õ kereske-
 désére. A többi kedig
 meg

meg ragadác az ő űolgait,
 és boűűufággal illetuén ő-
 ket, meg őléc. A Király
 eűt meg haluán, meg ha-
 raguéc, és el küldé az ő Se-
 regit és el veűt é azokat à
 gyilkofsokat, és fel gyutà
 Várafokat. Ackor mon-
 da az ő űolgainac, Kéű
 vagyon à Mennyekzö: de
 à hiuatalofsoc nem valà-
 nac méltóc. Annac oka-
 ért mennyetec ki az ýtakra
 és valamennyet találtoc,
 hiyátoc à Mennyegzöre.
 És ki menuén à űolgác az
 ýtak

űtakra, be gyűténc min-
deneket, valamennyet ta-
lálánac, gonosbokat és ió-
kat egyetembe: És à Me-
nyegző meg rakodéc le ű-
löckel. Be menuén kedig
à Kiraly, hogy meg láto-
gatná à Vendégeket, látà
ott egy embert, kinec nem
vala Mennyegzős ruhája,
És monda neki: Barátom:
mikeppen iöttél ide be,
holot ninczen Mennyeg-
ző ruhád? De az meg né-
mula. Ackor monda à
Király à Bolgáknac: Kőrez
zé

HAR: VTAN XXI.

zétéc meg lábait és kezeit,
és velsétéc à küllő sörérfég-
re: ott lében siralom, és
fogaknac czikorgatálsa.
Mert lokan vannac à hi-
uatalosoc, de keuesen à
valastottac.

XXI. VASARNAP

Epist: Ephes. 6.

A Ttyámfiat, meg erősed-
gyetec az Wrnac általa,
és az ő hatalmas ereyénec ál-
tala. Vegyétéc reyátoc az
Istennec mind ámaz ő hada-
kozo

kozo ferfámit, hogy ellene
 álhatsatoc az ördegnec álnac
 ostrominac. Mert ninczen
 minék inc bay viúásunc vér
 és test ellen: hanem à biro-
 dalmoc ellen, à hatalmasá-
 goc ellen, è Világi Wrac el-
 len, kic è Világi sötétfégek-
 ben birnac, à Lelki álnaklá-
 goc ellen. Annac okaért ve-
 gyétec reyátoc az Istenec
 mind amaz ő hadakozo fer-
 fámit, hogy ellene álhatsa-
 toc à veszedelmes vődöbe, és
 mindeneket el végezuén h-
 ellyt álhatsatoc. Allyatoc
 meg ezokaért be őuedzén de
 rekatokat igaz mondással, és
 fel öltözuén az igazságnac
 mélly vassában, Lábaitok-
 ban sarutoknac léuén à be-
 kő

HAR: VTAN XXI.

Köszegnek Euangeliomában
valo kési volta, Ezekhez ra-
gadgyatoc à Hitnec paysát,
mellyel amà gonofnac min-
den tűzes nyilait meg ólthaf-
sátoc. Az vduófségnek si-
fakját is fel vegyétec, és à
Lelki fegyuert, melly az IS-
tennec igiye.

XXI. VASARNAP.

Ioan. 4.

VAla ke-
dig egy
fő ember à
Király vdua-
rá

24

VASARNAP.

rából való, kinec fia beteg
 vala. Ez mikoron hallot-
 ta volna, hogy Iesus Iudeá-
 ból Galileába iöt volna,
 hozzà méne, és kere ötet,
 hogy velle alá iönc, és m-
 eg gyógyitanà az ö fiát.
 Mert halalán vala. Monda
 azokaért Iesus öneki: Ha-
 nem ha jegyeket és czo-
 dákat láttoç, különben né-
 hiötec. Monda neki az à
 Királlyi vduarábeli em-
 ber: Wram, iöy alá velem
 minec elötte meg hal az
 en fiam. Monda neki Ie-
 sus:

sus: Mennyei, à te fiad él.
 Hûn az ember à beßéd-
 nec, mellyet Iesus neki mő-
 dot vala, és el méne. Mi-
 kor kedig alá menne, az ő
 Bolgai eleibe iőuénec, és
 hirré tőuéc, monduán: Él
 à te fiad. Meg tudakozéc
 annak okaért az oráról ő
 tőllec, mellyen meg kön-
 nyebedet volna, és mon-
 dánac neki: Tegnap úgy
 mint hét orakor hagyà el
 őtet à hideg. Eßébe vőuéc
 azokaért az Anya, hogy
 azon orában lőt volna,
 mel

okaért az à ſolga, és könyöreg vala önéki, monduán: Wram, halazd el reám valo haragodat, és mindenröleleget réſec tengeked. Meg könyörüle ezo-kaért az Wrezen è ſolgán el ereſtè öiet, és az adofſágot meg engedé önéki. De ki menuén è ſolga, találá eggyet az ö ſolga tárfai közzül, ki ſáz Denárral tartozic vala néki, és meg ragaduán aſt, foytogattya vala eſt monduán: Ad meg à miuel tartozol. És

Te gonosb solga : Am à te adótságodat mind meg engettem teneked , miért hogy könyörgél ennékem? Nemde teneked is könyörülne kel valaé à te solga társodon, miképpen en könyörültem te raytad? És meg haraguán az ő Wra, adà ötet oda à Hohéreknek kezébe, mind addig, még len meg fizetné mind, à miuel önéki adós vala. Ec képpen czelekődic az en Mennyei Attyám is tú veletec, ha búuerekből meg

O, nem

HAR: VTAN XXIII.

nem boczattyátoc, ki kī
mind az ő felebaráttya-
nac az ő véikét.

XXIII. VASARNAP,

Epist: Phil. 3. E

A Ttyámfiái, Egyenlőkep-
pen legyetec en kővető-
im, és iól vegyétec eſetőkbe
azokat, à kic acképpen iár-
nac, à mikképpen mi vagyunc
például tőnktec. Mert nagy
fokan iárnac kőlemben, kic
felől gyakorta ſóltam tőnkte-
tec, moſtan kedig ſiruán is
meg mondom, hogy à Chri-
ſtus kereſtinec ellenségi, Kik

nec

nec az ő végec vefedelem,
 Kiknec Istenec az őnnen
 hasoc, és kiknec dűczőfégec
 az őnnen fégyenekre va-
 gyon, Kic czac è földiekre
 vűselnec gondot. Mi kedig
 vgy vűsellyűc magunkat,
 mint Mennyei polgároc, h-
 onnét is vűryuc à mi meg fa-
 baditónkat az Wr Iesus Chri-
 stust, Ki el váltoftattya à mi
 alà valo testűnket, hogy eg-
 gyenlő ábrázatu legyen az ő
 meg dűczőűlt testűel az ő
 czelekedő ereye ferént, mel-
 lyel mindeneket magánac bír-
 tokà alà is vehet.

EVANGELIVM

Matth. 22.

O 4

Ac

A CKOron
el men-
uén à Pha-
riseusoc, ta-

Sum Binomius
ad oryany nácztot tar-
tánac, miképpen ötet be-
sédében meg fognác. És
hozzà küldéc az ő Tanit-
uányokat, az Herodesnec
Bolgaiual egyetembe, és m-
ondánac: Mester: tudgyuc
hogy te igaz mōdo vagy,
és az Istenec v̄tát igazán
tanitod, senkiuel nem gō-
dolb: mert nem nézed sen-
ki semélljét: Mond meg

ezo

ezokaért minékünc, Mi
 tetzic teneked? Illické Cza
 bárnac adót adni, auagy
 nem? Iesus kedig esébe vő
 uén az ő álnokfagokat,
 monda: Tú képmutatóc:
 Mit késértetec engemet?
 Mutassátoc meg ennékem
 az adò pénzt. Ők kedig e-
 lé hozánac neki egy De-
 nárt. És monda nekic:
 Kié ez à kép, és à fellyül va-
 lo írás? Mondánac neki:
 A Czašaré. Ackor mon-
 da nekic: Adgyátoc meg
 azokaért Czašárnac, à mi

reà kezedet, és meg eleue-
 nedic. És felkeluén Iesus kö-
 veté őtet, mind Tanituá-
 nyiual egyetembe. És imè
 egy Álsónyalat, ki gyöt-
 redet vala tizenket Eften-
 deig à Vérkorságba, há-
 tól hozzá menuén illeté az
 ő ruhájának perémit, Mert
 est mondgya vala ő magá-
 ba, Ha ezac illetem az ő ru-
 háját, meg gyógyuloc.
 Iesus kedig hátra fordúl-
 uán, és reà tekintuén mő-
 da: Bizzál leányom: A te
 hited meg gyógyító tege-
 det.

det. És az orába meg ví-
 gassék az Affonyállat. És
 mikoron Iesus à Feyede-
 lemne hazához ment vól-
 na, és látta vólna à Trom-
 bitásokat, és à tolyon-
 kozo népet, monda nekic:
 Mennyetec el innét: Mert
 à Leánzo nem hólt meg,
 hanem alobic: És meuetic
 vala ötet. Mikoron ke-
 dig ki vőstéc vólna à népet,
 be menuén meg foga an-
 nac kezét. És fel vőle à Le-
 ánzó. és ez è hír ki teryede
 mind az egész tartományba.

mind vőle hōvō Nem

*von a szentírásnak
 hōvō idők napján
 hōvō az emberek*

XXV. VASARNAP,

Epist: 1. Thes. 4.

NEm akarom kediglen,
 Nattyámfiái, hogy tudat-
 lanságba legyetec ázoc felől,
 kic el nyugottanac, hogy ne
 keseregyetec, miképpen az
 egyebec, kiknec nincz re-
 ménfégec. Mert ha hiszűc,
 hogy à Iesus meg hólt, és fel-
 támadot: azonképpen az IS-
 ten azokat is, kic à Iesusban
 el nyugottanac, ő véle egye-
 tembe elő hozza. Mert este
 mondgyuc tünęktec az Wr-
 nac igiyéből, Hogy mi ele-
 uenec, kic az Wrac el iőue-
 telére meg maradunc, elől
 nem veszűc azokat, kic el

NE malle

nyu

nyugottanac. Mert őmaga
 az W̄r le fál à Mennyből in-
 dito kialtáfsal, és az Arch-
 angyalnac bauáual, és az IS-
 tennec Trombitayáual : és à
 kic meg hóltac leßnec à Chri-
 stusban, azoc támadnac elő-
 fer fel. Annac vtánna mi e-
 leuenec kic meg marattac lé-
 ßünc, azockal egyetembe fel-
 raggattatunc à felhőkbe az
 W̄rnac eleibe az Eghekbe.
 Es ezenképpen mindenkorõ
 az W̄rral léßünc. Annac o-
 kaért vigasztallyátoc egymást
 czeckel è beßédeckel.

EVANGELIVM

Matth. 24.

Mi

Jesus

Mídon az
okaért
látandgyá-
toc az rom

El Franci *Jose* lásnac vta-
latofságát, mellyet meg
mondot Daniel Propheta,
hogy à à bent helyen, à
ki oluafsa meg ęrcze. Ac-
kor à kic Sidofágban van-
nac, fúfsanac à hegyekre,
à ki à házheán vagyon le-
ne bállyon, hogy valamit
az ő hazából el vigyen, és
à ki à Mezõn vagyon, viß-
ba ne tęryen, hogy az ő
ru

ruháit el hozza. Iay ke-
 dig à Neheßkeseknek, és az
 emetőknek à napokban.
 De könnyőregyetec, hogy
 ne legyen à tú futástoc től
 ben, auagy Sombaton:
 Mert nagy nyomorúság lé-
 ſen akkor, minémű nem
 vólt è Világnac kezdetitől
 fogva mind ez ideiglen,
 sem léſen. És hogy ha azoc
 à napoc meg nem rövidi-
 tetnének, Egy ember sem
 vduózúlne. De azoc à na-
 poc à válaſtatokért meg
 röviditetnek. Hogy ha ac-
 kor

kor

kor valaki nektec mon-
dandgya, Imè, it à Chri-
stus, auagy ámot, ne hid-
gyétec. Mert támadnac
hamis Christusoc és ha-
mis Prophetác, és nagy ie-
gyeket és czudákat téfne-
vgy annyira, hogy té-
uellygésbe vitetnéne-
lehetéges volna, még à
válastattak is. Imè, előb
meg mondottam tünkte-
tec. Hogy ha azokaért
mondandgyac tünktec :
Imè, à pustaba vagyon à
Christus : ki ne mennyetec.
Imè

HAR: V: XXV. VAS:

Imè, à reytec helyekben,
ne hidgyétec. Mert mikép-
pen à Villamás ki megyen
à nap kelletről, és fénlic
mind nap nyugatic, ec-
képpen léßen az Em-
bernec Fiánac el
iöüetele. Mert va
lahól à dög
leend, o-
da g-
yúlneç à Kössel-
lyök
is.

A S'en

SZENT AND: NAP:

nec Wra, kazdag léuén min-
denekhöz, őtet segítségül hi-
uókhöz: Mert minden, vala-
ki segítségül hiuandgya az
Wrnac neuét, v̄duözül. Mi-
keppen hiyác azért segítségül
ast, à kibe nem hittene? Mi-
keppen hiñ nec kedig abban,
à ki felől nem hallottanac?
Hogy hogy hallyanac kedig-
len Prędicatio nélkül? Ismeg
Hogy hogy fognac Prędicál-
iani, hanem ha küldettene?
Mint még vagyō írua, Mely
ękesec (vgy mond) azoknac
az ő láboc, à kic beköfséget
hirdetnec, à kic iókat hirdet-
nec. De nem minnyáian en-
gettene az Euangeliomnac.
Mert Isaias est mondgya:
Wram, kiczoda hit à mi be-
fé

EVANGELIOM.

gogából, melly mondati à Libertinufsokénac, és Cyreneufokénac, és Alexandrinufsockénac, és azokénac, kic Ciliciából és Afiából valánac vetelkőduén Iſtuánnal. Es nem áthatnac vala ellene à bölczefégnek, és à Léleknek kí ő általa föl vala. Ackoron állattomba főrzenec néinelly férfiakat, kic mondánac, hogy hallottac tőlle káromlo befédeket Moyses ellen és Iſten ellen. Es fel inditac à Kööſſéget, és à Véneket, és az írás tudókat, és reà rohánuán megraggadac őtet, és à Conciliomba viuéc. Es elő állatác à hamis tanukat, kic eſt mögyác vala: Ez az ember nem űunic kárölo befédeket fölni

SZ. IST: NAP:

è fent hely ellen, és à Tör-
 uény ellen. Mert hallottuc,
 hogy ő mondotta, Hogy ez
 à Nazarethbeli Iesus el ront-
 tya est à helyt, és el változ-
 tattya az Isteni tífteleteket,
 mellyeket Moyses nekűnc a-
 dot. Ackoron minnyáiyán
 főmeket reà vetuén, kic az
 Conciliumba vlnec vala, lá-
 tã az ő ábrazattyát olyan-
 nac lenni, mint egy Angyal-
 nac ábrazattyát. Midõn ke-
 dig tellyes volna fent Lélec-
 kel, Mennybe fel nézuén,
 látã az Istenec dűczőségét,
 és à Iesust állani Istenec iob-
 yán. Es monda: Imè, nyitua
 látom à Mennyeket, és az
 Ember nec fiát állani Istenec
 iobyán. Fel kiáltuán kedig
 azoc

raytad fel támad. Emeld fel
 à te főmeidet, és néz el kő-
 rős környűl. Minnyáiyán az
 őűue gyűltec te hozzád iő-
 nec. A te fiaid meűűl iőnec,
 és à te Leányid melletted ne-
 uekődnec. Ackor kedued fe-
 rént dolgot látz, és ki fakatz,
 czodálkozic à te űűued, és ki
 teryed; Mikor à Tenger mel-
 let valo focakafág te hozzád
 ter, és à Pogánoc erőűűege te
 hozzád iő. A Teűűknecco-
 kafága el lép tégedet; és Mi-
 diánac és Ephánnac hamar
 állati. Sabából mind el iő-
 nec, Aranyat és The-
 miént hozuán, és
 az Wrnac diczi
 retit hirdet-
 uén.

VIZ KERESZT
EVANGELIUM

Matt. 2.

Mikor kedig Iesus űlet-
tet vólna Iudeánac vá-
rosában Bethlehembe, He-
rodes Királynac űdeyében
Imè, Mágusoc iõuénec
Napkellet felõl Ierusalembe
monduán: Hól vagyon à
Sidóknac amà Királya, à
ki űletet? Mert látóc az õ
Czillagát Napkelleten, és
iõuinc hogy imádgyuc
õtet. Mikoron kedig eze-
ket hallotta volna Herodes
Ki

Király, meg háborodéc, és egész Ierusalem ő velle. És őbue gyűtuén mind à fő Papokat, és à népnek irástudou, Borgalmatoson tudakozéc töllec, hól bűlet-tőtnéc à Christus? Azoc kedig felelénc őneki: Iudeá nac Bethlehemébe: Mert ecképpen vagyon meg ír-ua à Prophetánac általa. Te is Bethlehem Iudánac földé, semmiképpen nem vagy kisseb Iudánac Hadnagyi közet: Mert te belő- led iő ki à Hadnagy, ki az

VIZ KERESZT

en népemet Izraelt legelte-
 ti. Ackor Herodes titkon
 hozzà hivatván à Mágus-
 fokat, meg ertekezéc tól
 lec à Czillagnac meg iele-
 nélsénecc ideyeről. És el-
 küldvén őket Bethlehemb-
 ben, monda: Mennyetec
 el, és forgalmatoson tu-
 dakozzatoc meg à Gyer-
 mec felől. És minecc vtán-
 na meg talalandgyátoc, i-
 zennyetec meg hogy en is
 oda mennyec és imádgyá
 őtet. Ők kedig à Királyt
 meg halván el menénec. És

imè

*Herodes tölön vax
 & hisse tölön vax
 mondatol
 ...*

imè à Czillag, mellyet Nap
 kellerben láttác vala, előttec
 megyen vala, méglen elő
 menuén meg állanà à helyy
 felőt, ahól à Gyermetczke
 vala. Látuán kedig à Czil-
 lagot, felette igen meg ö-
 rülénec. És be menuén az
 házba meg találác à Gyer-
 metczkét, az ő Annyáual
 Mariáual, És tērdre esuén
 imádác őtet: És meg nyit-
 uán kēnczeket meg ayán-
 dékozác őtet, Arannyal,
 Temiēnnel és Mirrháual.
 És Istentől álmokban imiet

Handwritten notes:
 P 7 té
 ...
 ...
 ...
 ...

terének, hogy Herodeshez
vissza ne térjenec, Azért
más úton térjenec meg az
ő tartományokba.

SENT PÁL FORDV.
lafsánac valo. Act. 9.

SAulus kedig meg dúl fül-
suan fenyegetéssel és öl-
dekléssel az Wrac Tanitua-
nyi ellen. A papi feyedelem-
hez mene, és tolle Levele-
ket kere Damascusba a Si-
nagogákhoz, Hogy ha vala-
kiket találna effele hiten va-
lókat, akar férfiakat, akar af-
fonyállatokat, fogua hozná

*három új mór új le-
radico királyom nagy jere
a kívánt jere
teljesen új*

Jerufalembé. Midõn kedig
 az vton menne, lõn hogy
 Damascushoz közelgetne.
 Ackoron hirtelen kõrnyûl
 fogà õtet világoſság Menny
 bõl. Es mikoron à földre le
 elet volna fõzátot hallà, mely
 eſt monda õnekí: Saul, Saul,
 mit vldõſ engemet? Es mõ-
 da: Ki vagy Wram? Az W
 kedig monda: En vagyok à
 Iesus, kit te vldõſ. Nehéz
 teneked eſten ellen rugodoz
 ni. Oe kedig refketuén, és
 meg iyeduén monda: Wram
 mit akarſ hogy müuellyec?
 Az W monda neki: Kelly-
 fel és menny à Városba, és
 meg mondgyác, mit kellyen
 müuelned. Azoc kedig à fér-
 fiac, kic Sauluſsal egyetembe

men

SZ. PAL FOR:

mennece vala, el reműlűn ăl-
lanac vala, halűn vgyan ă
főzator, de senkit nem lătnac
vala. Saulus kedűg fel kele ă
főldről, ės főmeit fel nyitűn
senkit nem lăt vala. Annak-
okaert kezűn fogua be viűec
őtet Damascusba, Holot hă-
rom napig lőn, nem latűn,
ės sem őűec, sem iűec.

EVANGELIVM

Matth. 19.

A Ckoron felele Peter, ės
monda Iesufnac: Ime,
Mi mindeneket elhattunc,
ės kőuetűnc rėgedet, Mi lė-

*scribat vobis ad ben
Sot in en attom
Nigri vobis ad omni
in vobis vobis*

Simeon neuő, És ez az eni
ber igaz és Istenfélő vala,
Váruán Izraelnec vigasztal-
lafsát, és ſent Lélec vala ő
benne. És feleletet vőt vala
ſent Lélektől, hogy addig
halált nem látnà, méglen
meg látnà az Wrnac Chri-
stufát. És ſent Lélec indi-
tassából be iőue à Tem-
plomba. És midőn az ő
ſülei be vinnéc à Gyermek-
ket lefust, hogy à Tőruén-
nec ſokássá ſerént czele-
kődnénec erőtte, Ő is ölé-
be vőué őtet, és dicziré az

IS

SZŰZ MARIA: TISZ.

Istent, és monda: Most bo-
czátod el Wram, à te bol-
gádat bekötségben, à te
mondáfod szerént. Mert
az én főmeim láttác à te
szabadítódat. Mellyet fő-
zettel minden népeknek lá-
tására. Világosságúl à Po-
gánoknak világosítására,
és dűczőségül Izraelnek, à
te népednek.

SZENT MATTYÁS

nagyára való. Act. 1.

ES ezekbe à napokban fel-
áluán Peter à Tanituányoc
köst,

met meg ismernétec, Az en Attyámat is meg ismer-
nétec. És immár most is-
merítec őtet, és lattátoc ő-
tet. Monda neki Philep:
Wram, Mutasd meg nek-
kűnc az Attyát, és meg e-
légeűnc velle. Monda neki
Iesus: Ennye ideig tū vele-
tec vagyoc, és nem ismertél
engemet? Philep: à ki látoc
engemet, Láttá az en At-
tyámat is. Míkēppen mō-
dod tehát, mutasd meg
nekűnc az Attyát? Nem hi-
űedé, hogy en az Attyám-

Q 6

ba

SZ. PHILEP NAP:

ba vagyoc, és az Attyám
 en bennem? A befédeket
 mellyeket en tünękterc szó-
 loc, ennen magamtól nem
 szólom: Hanem az Attya
 ki en bennem lakic, ő cze-
 lekődi à téteményeket. Hid
 gyétec enněkem, hogy en
 az Attyába vagyoc, és az
 Attya en bennem. Holot
 nem, A czelekődetekért h-
 idgyétec enněkem. Bizony
 bizony mondom tünękterc
 à ki hiszen en benné, à cze-
 lekődeteket, mellyeket en
 czelekődem, ő is czelekődi:
 és

és nagyobbakat czelekő-
dic ezeknél: mert en az At-
tyámhoz megyec. És vala-
mit kerendetec az en ne-
uembe, aſt meg műuelem,
hogy dűczőitűsec az At-
tya à fiuba.

S³ENT IANOS NAP-
yára valo. Esai. 49.

HAlgafsatoc tű Sűigetűc, és
tű meűűe valo népec ve-
gyűetec eűetekbe: Az W^r az
en Anyámⁿac meűűbűl hiut
engemet. Es az en neueműűl
emlekezet mikor meűű Anyā
nac meűűbe volnűc: Es az en
Q7 fáya

Főyamat törté mint egy éles
 tört: Az ő kezénec árnyéká-
 ual fedezet be engemet. És
 tört engemet meg tisztított n-
 yillà és az ő Tegzébe tört be,
 és ezt mondotta enneké: Te
 vagy en folgám Izrael, ki ál-
 tal en dűczőitetni ackaroc. En
 kedig mondom vala: Heába
 munkálkodom, és az en örö-
 met heába és hasonaltanúl
 költem: De maga az en igyē
 az Wré, és az en tisztém az
 Istenemé. Es most ezt mōd-
 gya az Wr, ki engemet az en
 Anyámnac mēhéből ő fol-
 gayáua kéfitőt, hogy Iacobot
 ő hozzáya teritcze, hogy tel-
 lyes Izrael el ne vessen. Eza-
 ért vagyoc az Wr előtt bő-
 czőleibe, és az en erősségem
 az

à Zebedeus fiainac Annyà
 az ő fiaival egyetembe, és
 tēdre esuén kērōt kēr vala
 tōlle. Ő kedig monda ne
 ki. Mit kēuánō? Mond
 neki: Mondgyad, hogy è
 két fiaim között leggyic vl
 lyen à te iobkezedre, à má
 sic balkezedre à te orōagod
 ba. Iesus kedig felele és
 monda: Nem tudgyátoc
 mit kērtēc: Meg ihattyá
 toké à Pohárt, mellyet en
 iyando vagyoc? És meg
 kereβtelkethettecké aual à
 kereβfēggel, à mellyel en
 R 5 meg

meg kerestelkedem? Mőd-
 nac neki: meg lehet. Mőd
 nekic: Meg bbatoc vgyan
 az en Poharomat: és à ke-
 restelleggel, mellyel en meg
 kerestelkedem, tū is meg
 kerestelketec: De az en iob
 és bal kezemre vlni, Nem
 en adhattom: Hanem a-
 zoknac adattatic, à kinec
 berebottet az en Attyám-
 tól. És mikoron est hallot-
 tatic volna à tíz Tanitvány-
 oc, meg haraguánac à két
 attyafiára. Iesus kedig hoz-
 zà hiuà őket, és monda:
 Tud

46 EVAN
Tudgyátoc
noknac feyed
kodnac ó rayt
nagyfágoſoc,
óket. Ne legyen
pen tú kőſteteec:
valaki akar tú kőſteteec
agy lenni, legyen tú ſolgá
toc. És á ki akar tú kőſ e
tec elló lenni: legyen tú ſol
gátoc. Míképpen az Em
ber nec fia nem iót, hogy
őneki ſolgállyanac, hané
hogy ő ſolgálljó, és hogy
adgya az ő életét ſokakert
valtfágúl.

R 6 Sent

: NAP:

THALAN

valo Epist:

es. 2.

usfiai, Immárõ nem
toc vendég népec és
szényec, hanem à fentek-
nec polgár társai, és az Isten
nec háza népi, kic az Apa-
stoloknac és à Prophetáknac
fondamentomára rakattatá-
toc, sõt à feggelet kõre, à Je-
sus Christusra, kire az egész
épület io rendel rakattatuán
fent Temploma neuekõdic
az Wrac : Kire tú is egygüt
építettetec, hogy az Isten-
nec lakohellye legyetec, à f.
Lélek nec általa,

Euan

EVANGELIOM;
EVANGELIVM

LUC. 22.

VETtededés is támada
önköstec, ki láttatnéc
önköstec nagyobnac len-
ni. Ó kedig monda nekic:
A népek nec Királlyi wral-
kodnac ó raytoc, és à kik-
nec hatalmoc vagyon ray-
toc, kegyelmesek nec hiuat-
tatnac. Tú kedig nem úgy
Hanem ki leg nagyob tú
köstetec, legyen mint à
leg küiseb, és à ki feyedelé,
mint egy solga. Mert mel-
R 7 lyic

lyic nagyobb? Azé a ki asztalhoz le ül, auagy a ki szolgál? Nemde azé, a ki le ül? En kedig tú kősterec ollyá vagyoc, mint a szolgál, és tú azoc vattoc, kic megmarattatoc en velem az en kéfertetimbé, És en hagyó tűnőktec az országot, miképpen az en Attyám ennekem hatta, hogy egyetec és igyatoc az en asztalom, az en országomban, és villyetec békőkben, itiluen Izraelnec tizenkét nézettségét.

Szent

Szent Mathe Nap-
yára valo. Eph. 4. ¹¹⁸

A Ttyámfiái, mindenünk-
 nec adatot Isteni keduéből
 valo ayándéc, à Christusnac
 adomannyánac mértéke fe-
 rént. Annac oka-rt mongya,
 midőn magasságban fel ment
 volna, fogva vitte à fokfágot
 és ayándékokat adot az em-
 berek nec. De hogy est mō-
 gya, Felment, Miczoda ez,
 Hanem ez, hogy előfer le is
 szállot volt à föld nec leg also
 réseire? A ki le szállot, az, ki
 fel is ment sockal fellyeb min-
 den Meennyeknél, hogy min-
 deneket be tölteze. ő azoka-
 ért adot némellyeket, hogy
 Apa

Apastoloc lennéne, némel-
lyeket hogy Prophetac len-
néne, némellyeket hogy E-
uangelistac lennéne, némel-
lyeket hogy Pástoroc és ta-
nító Doctoroc lennéne, à
Szentekne építésére, à fol-
gallatnac munkayára, mon-
dom à Christus testéne épí-
tésére, Méglen minnyáiyam
iúthatunc à hitnece egyyessé-
gére, és az Isten fiának isme-
retire, hogy tekélletes férfi-
uà legyünc à Christusnac meg-
álapadot örög vóltánac mér-
téke ferént.

EVANGELIUM

Matth. 9.

ES mikor Iesus azon elő-
men

